

KOLEKTYVINIS DARBAS

LIETUVOS KP ANYKŠČIŲ RAJONO KOMITETO IR
RAJONO LIAUDIES DEPUTATŲ TARYBOS ORGANAS

Anykščiai

1979 m.

rugsėjo

8 d.

Seštadienis

Nr. 104(3994)

Kaina 2 kap.

Eina nuo 1948 m.

Darna darbų rikiuotėje

Pastebimai keičia savo veidą toli nusidriekiantys „Gintaro“ kolūkio laukai. Uklo javakirčiai taip darniai padirbėjo, jog iš 1700 hektarų grūdinių kultūrų ploto jiems beliko nukirsti 90 hektarų mišinių. Šio kolūkio Repšėnų, Dabužių ir kitų sektorių laukuose dabar jau galima pastebėti vis platėjantį žemės masyvus, su laukais naujojo grūdo. Per 5 darbo dienas žiemkenčiai

jau apsėta ūkyje 490 hektarų dirvų. Kolūkio vyr. agronomas S. Sinkūnas pagrįstai šiltais atsiliepimais minėjo darbščiusius repšėniečius mechanizatorius Leoną Šakalį, Petrą Morkūną ir vėliau į pagalbą jiems atsukėjusį Kostą Ribašauską, kurie į kruopščiai įdirbtas 170 hektarų dirvas jau įbėrė gerai išvalytus naujojo derliaus grūdus.

Sparta ir kokybišku darbu grindė šias darbymečio dienas Dabužių sektoriaus laukuose dirbantys mechanizatoriai Povilas Mitašūnas ir Leonas Sablavičius bei kiti šio ūkio patyrę sėjėjai, kurie pasiryžę iki rugsėjo vidurio užbaigti žiemkenčių sėją.

Įtemptas darbas lydi ir šio ūkio pašarų ruošėjus. Gintariečiai iš javų šiaudų jau pasigaminę 300 tonų šiaudalio ir tiek pat kapojų, o beveik visi kiti šiaudai supresuoti ir sugabenti į pastoges. Iš vešliai subuojuusių kukurūzų ir mišinių jau užaugta daugiau kaip 4000 tonų siloso ir šio sultingumo pašaro atsargas numatoma pagausinti net iki 7000 tonų.

S. Vaitkus

Jaunasis pirmūnas

Aštuonolika kombainų kerta grūdines kultūras „Atelies“ kolūkyje. „Nivą“ kombainą vairuoja jaunas komunistas, pirmos klasės mechanizatorius, Algis Rimavičius. Nuo įvairių pradžios šis kombainininkas nukirto 105,5 sutartinio hektaro grūdinių kultūrų. Per pastarąją savaitę Algis Rimavičius nuplovė 35,5 ha grūdinių kultūrų. Jaunųjų kombainininkų socialistiniame lenktyniavime šiam darbštuoliui buvo pripažinta pirmoji vieta.

Antradienį čia pat, javų lauke, pertraukėlės metu susirinkus derliaus dorotojams, LKJS Anykščių rajono komiteto antrasis sekretorius K. Morkūnas pirmūnui įteikė rajono komjaunimo komiteto garbės raštą ir pereinamąją raudonąją gairę.

Jaunųjų rajono kombainininkų socialistinio lenktyniavimo nugalėtoją pasveikino darbo draugai.

B. Vytaitis

PER DARBYMETĮ IR AKMUO KRUTA

Po vėsaus ir lietingo rugpjūčio pirmosios rugsėjo dienos nudžiugino žemdirbius vėdra ir šiluma. Visi — ir pensininkai, ir moksleiviai — išskubėjo į laukus padėti mechanizatoriams doroti derlių. Antradienį „Aušros“ kolūkyje buvo kertami javai, presuojami ir vežami į daržines šiaudai, ariamos raženos, raunami linai, keliami ir vežami į klojimus atsiklojė linų šiaudeliai, slejiamas silosas, kultivuojamos ir tręšiamos dirvos žiemkenčiams, sėjami rugiai. Kiek viename darbų bare plūso didesnis ar mažesnis kolūkiečių ir jų talkininkų būrys.

Bet vis dėlto, toji diena, kai karščiausia, kupina didžiausių rūpesčių buvo kolūkių technikos aptarnavimo ir remonto grandis. Rugpjūčio pabaigoje, kai darganos trūkdė mechanizatoriams išsmaginti, technikos gedimai kolūkyje buvo reikšmingi. O giedrali nusišovė, didesniu apkrovimu dirbantys agregatai čia vienur, čia kitur pradėjo lūsti ir rikiuotės.

Išvakarėse sustojo Juozas Satkus ir Vytauto Sabalio kombainai. Eksploatacijos inžinierius — mechanikas Juozas Zukas, šaltkalvis Bronius Kralikas, remontininkas Jonas Ziberkas, taisydami laukų laivus, trisdešimt iki vidurnakties. Kiek numigę, saulė tekant, šie vyrų atėjo vėl į darbą. Po poros valandų vėl nauja staigmena: Balio drūno varuojamo kombaino kuro siurblys išėjo iš rikiuotės. Vos porą pradalgų išvairius, užsikaprizino pirmaujančio javakirčio Antano Sirvydžio kombaino variklis.

Nors ir pavargę, bet nepraradę ištvermės remontininkai kibo į darbą. Pirmasis iš dirbtuvių kiemo išvairavo suremontuotą kombainą Juozas Satkus. Antano Sirvydžio kombaino variklis buvo „pagydytas“ lauke. Daugiau

darbo teko įdėti, įtvirtinant ir privirinant naują įjaujamą aparatą kardano ašį Vytauto Sabalio kombainui. Prieš pietus į darbą rikiuotė buvo sugrąžinti jau trys kombainai. Kelvirtajam „Zemuktechnikos“ darbuotojai kuro siurbį prizadėjo atgabenti iš Kauno į pavakare. Tad remontininkų laukė dar viena nemigo naktis.

Javapjūtės pradžia ir pabaiga tuo panašios, kad ūkyje sunku rasti platesnių javų masyvių, kuriuose būtų galima sutelkti jei ne visus kombainus („Aušroje“ antradienį javus kirto 8 kombainininkai), tai bent stambesnes jų grupes. Kolūkio vyr. agronomas Pranas Daukša į nedidelius miežių laukelius nukreipė po 1–2 kombainus. Visi javų kirtėjai tadien trūsė viename kolūkio sektoriuje, tačiau gana atokiai vienas nuo kito. Du kombainininkai — Algis Paršiukas ir Juozas Satkus — uždėję savo laukų laivams pusiau vikšrinę važiuoklę, kirto miežius klampiose pamirkėse dirvose. Dabar kolūkyje dorojamas paskutinis trečdalis javų.

Karšto darbymečio dienos nesibaigia kolūkio sandėlininkams Vladimir Džugeliui, Janinai Galgalienei, Vincui Budreikai, džiovyklų masinistams Jonui Budreikai ir Jonui Merkiui. Bėda, kad džiovyklų pajėgumas nedidelis, sandėliai ankšti, tad, nors grūdų srautas nėra didelis (kuliama po 19 centnerių iš hektaro), žmonėms nepaprastai daug pastangų tenka įdėti, grūdus valant ir džiovinant. Kolūkiečiai džiaugiasi, kad jau padėti stambaus eksperimentinio sandėlio pamatai. Jame du žmonės, pasitelkę našius mechanizmus, sugebės priimti ir išdžiovinti daugiau grūdų, negu šiemet spėja trijuose sandėliuose triūsiantis darbininkų būrys.

Nuo kombainininkų kol-

ūkyje neatsilieka trys šiaudų presuotojai, kurių tarpe sparta ypač pasižymėjo Bronius Paškonis. Seštadienį ir sekmadienį šiaudus krauti aušriečiams padėjo kelios dešimtys darbščių talkininkų iš Anykščių statybos remonto valdybos. Šios savaitės pradžioje šiaudams krauti buvo pasitelkti 23 kolūkio statybinkai. Iš išdžiuvusių presuotų šiaudų bus gero pašaro. Vis dėlto norėtusi pabrėžti, jog šiaudų tvarkymo darbus būtina artimiausiais metais kompleksiskai mechanizuoti. Tam reikia įsigyti daugiau K-453 presų, transporto priemonių. Ryšulių krovimą tiesiai iš presų mechanizavus, nebūtų pavojaus, kad presuotus šiaudus lauke permerkty užklupęs lietus ir nuo to pablogėtų jų kokybė.

Lygia greta keletas mechanizatorių dar ruošė dirvas žiemkenčiams. Ypač nuoširdžiai pasidarbavo mechanizatorius Vytautas Zvirblis. Per šį sezoną nuskutęs ir apgavęs bemaž 250 hektarų ražienų, jo darbo draugas Petras Rimas, kuris šią savaitę suars 200-ąjį hektarą.

Dirvas žiemkenčiams kultivuoja komjaunimo-jaujinimo brigadai Osvaldas Venclovas, Rimantas Janonis ir Vytautas Kastečka. Per parą šie jauni vyrai paruošia sėjai po 45 ir daugiau hektarų žemės. Plačius barus sukultivuoja kasdien mechanizatorius Julius Palskys, vairuojamas T-150 K traktorių. Kolūkyje jau apsėta 154 ha rugių, dalis jų gražiai sudygę. Ilga dabar sėjėjų Vytauto Baulio ir Vytauto Daugilio

darbo diena — darbštuoliams pakanka ištvermės terpti dirvon grūdus iki sutemų. Pirmiausia aušriečiai apsejo slėnesnes nemelioruotas dirvas, kuriose vėliau galėtų klisti traktoriai.

Aušriečiai yra pirmaujančių linarautyje rajono ūkių gretose. Patyrę kombainininkai Rimantas Kužulis, Simas Spalovas ir Stasys Banyas nurovė daugiau kaip du trečdalius užaugintų linų. Tačiau stiebelių fabrikas nepriėmė jie esą per silpnai aurišti, piktžolėti. Dabar Svėdasų vidurinės mokyklos vyresniųjų klasių gausus moksleivių būrys kelia šiaudelius, krauna į tralus, kita moksleivių grupė juos sukrauna daržinėse. Esant laukuose didžiulei darbų įtampai, trūksta laiko patyrusiems kolūkiečiams gerai paruošti linus realizacijai. Tai būsia padaryta vėliau, kai šiaudeliai-pastogės bus apsaugoti nuo darganų. Galbūt vėta aušriečiams pasinaudoti agronomo Juozo Minkelio patarimu (jo straipsnis išspausdintas praėjusiam „Kolektyvinio darbo“ numeryje) ir dalį vėliau rautų linų ruosti daržinėse stiebeliais. Tikslinga žemdirbiams rasti tokią išeitį, kad, ruošiant linus realizacijai, būtų įdėta kuo mažiau rankų darbo.

Geral, kad Svėdasų vidurinės mokyklos vadovai, susitarę su kolūkio valdyba, pasiuntė moksleivius į talką pirmomis rugsėjo dienomis, kol dar gražūs orai ir vėlikinai bei merginos su pakiliu ūpu dirbuojasi.

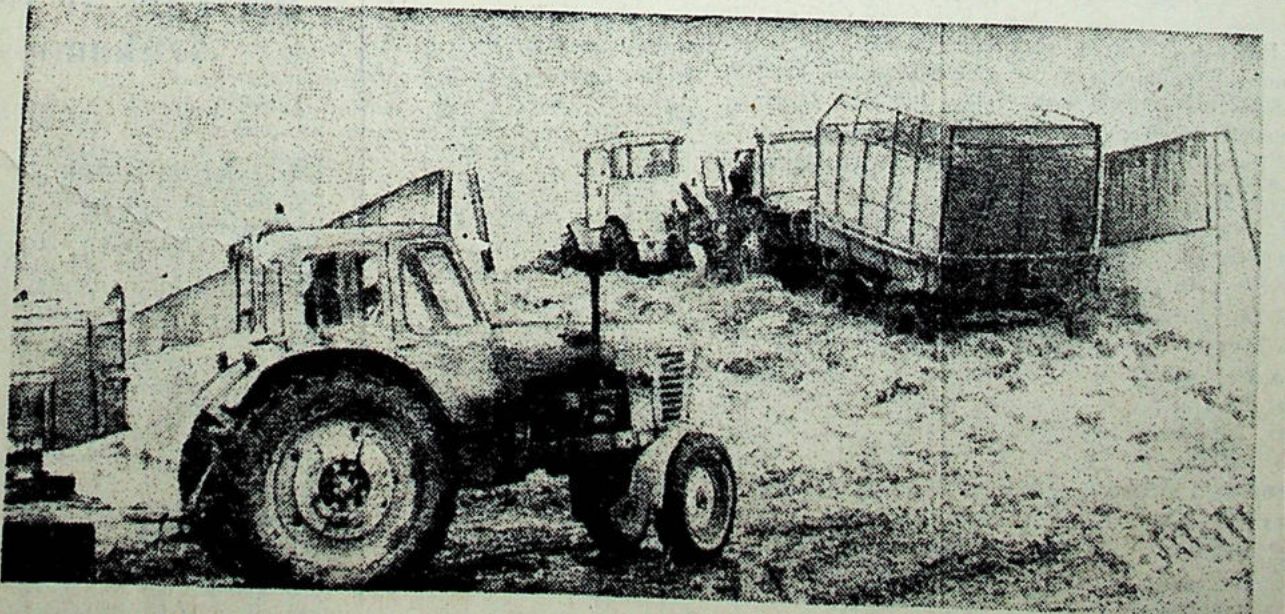
Greta visų šių darbų kol-

Viršijo siloso gamybos planą

Kaip niekad gausiai šiemet užderėjo kukurūzai „Vienybės“ kolūkyje. Nors orai žemdirbių nelepino, tačiau šalia grūdinių kultūrų sudoravimo darbų, vienybiečiai nepriekaištingai organizavo ir kukurūzų nuėmimą — jau rugsėjo pirma diena visi 70 hektarų plote auginami kukurūzai buvo nupjauti ir susilosuoti. Ukis pasigaminavo per 2500 tonų, arba 100 tonų daugiau, negu buvo numatyta plane, vertingo pašaro, kurio ruošos darbuose ypač gerų žodžių nusipelnė su kombainu triūsęs Romas Builys, šalia masę į tranšėjas gabenę Adolfas Silaika, Leonas Lankas ir kiti mechanizatoriai.

Iš cukrinių runkelių lapų ir vėlyvojo atolo vienybiečiai taipogi numatė pasigaminoti dar apie 500 tonų siloso. Lyginant su pernykščiais metais, šiemet ūkyje sultingųjų pašarų ištekliai ūgtelės 800 tonų.

B. Pilkauskas

Vyt. BAGDONO nuotraukoje: su pilnomis priekabomis žaliosios masės vienybiečių traktoriai suka prie siloso tranšėjų.

Didelį darbą pradėdant

Nuskambėjęs mokyklose rugsėjo pirmosios skambutis pakvietė mokytojus, moksleivius dideliu darbu. Naujuosius 1979–1980 mokslo metus rajono pedagogai su-
liko, pasiekę tam tikrų teigiamų rezultatų mokymo ir moksleivių komunistinio auklėjimo srityse. Džiugu pažymėti, kad rajono mokyklose kasmet gerėja mokinių pažangumas, kad vis daugiau mokinių, įstojusių į pirmą klasę, laiku baigia 8 ar 11 klasių. Daugelis mokyklų pedagogų ypač didelį dėmesį skiria pamokų kokybei ir jų kryptingumui. Vykę aštunto-
se ir vienuoliktoje klasėse egzaminai parodė, kad kurių dalykų tvirtas mokinių ži-
nias. Anykščių antros vidu-
rinės mokyklos lietuvių kal-
bos (mokytoja F. Dubickienė) ir TSRS istorijos ir vi-
suomenės mokslo (mokytoja J. Masytė), Troškūnų vidu-
rinės mokyklos matematikos (mokytojas J. Bernadišius) dalykų egzaminus mokiniai
laikė, gerai įsisavinę visą vi-

durnės mokyklos programingą medžiagą.

Visada aukštos kokybės, idėjiškai kryptingos ir daly-
kiškai brandžios yra Kavars-
ko vidurinės mokyklos vy-
resniosios mokytojos B. Re-
pečienės ir J. Biliūno vidu-
rinės mokyklos mokytojos
metodinės A. Misiūnaitės
pamokos. Pedagogės suma-
niai parenka užduotis, jas
diferencijuoja, skalina moki-
nių savarankiškus ieškoji-
mus. Sitoks mokytojų darbo
stilius įgalino pasiekti gerų
mokymo ir auklėjimo rezul-
tatų.

Pamokų aukšta kokybė ir
jų rezultatyvumu rūpinasi
aštuonmečių mokyklų pradi-
nių klasių mokytojos G. Ka-
linkienė, A. Birbilienė, L.
Zilienė, G. Kieilienė, o taip
pat pradinį mokyklų moky-
tojos P. Šeštokienė, V. Simo-
naitienė, E. Tarandienė, V.
Aniūnienė, V. Tamulevičienė.

Džiugu, kad ir mūsų jauni
pedagogai sėkmingai organi-
zuoja mokymo auklėjimo
procesą, skiepia savo auk-
lėtinams didį idėjiškumą, iš-

tikimybę socialistinei Tėvy-
nei, kilniems komunizmo
idealams, savo pamokose ir
užklausinėje veikloje užtikri-
na idėjinio politinio, darbi-
nio ir dorovinio auklėjimo
vienovę. Tai galima pasakyti
apie vidurinių mokyklų mo-
kytojus A. Rimavičių, A. Kir-
vėlą, E. Dedeliene, J. Saka-
lauskienę, Raguvėlės aštuon-
metės mokyklos mokytoją I.
Jarašiūnienę. Daug gerų žo-
džių galima pasakyti apie
mokyklų vadovus J. Markuc-
ką, E. Sakavičienę, V. Plu-
ką, G. Puziną, M. Sablevičienę,
sugebancius sutelkti mo-
kytojų pastangas partijos ir
vyriausybės nutarimuose iš-
keltiems reikšmingiems už-
daviniams įgyvendinti.

Dideli darbai laukia švieti-
mo darbuotojų šiais mokslo
metais, siekiant garbingai
įvykdyti nužymėtus svarbius
reikalavimus TSKP XXV ir
LKP XVII suvažiavimų do-
kumentuose bei kituose par-
tijos ir vyriausybės nutari-
muose. Savo darbe liaudies
švietimo darbuotojai privalo
vadovautis Lietuvos KP
Centro Komiteto XII plenu-
mo, svarstiusio komunistinio
auklėjimo efektyvumo didi-
nimo uždavinius, vykdant
partijos XXV suvažiavimo
reikalavimus, medžiaga ir
TSKP CK nutarime „Dėl to-

lesnio ideologinio, politinio
auklėjamojo darbo gerinimo“
subsiemio veiklos galėms.

Lietuvos KP Centro Ko-
miteto XII plenumo nutari-
me ypač atspindi aktualius
uždavinius pedagogams
„siekti mokymo ir auklėji-
mo procesų vienybės, for-
muoti moksleivių mokslinę
pasaulėžiūrą, skiepyti taurias
moralines politines savybes,
dabštumą“.

Nuo rugsėjo pirmosios ra-
jono mokyklų slenkstį pirmą-
syk peržengė apie 600 pirma-
klasių ir virš 100 šešiamečių
vaikų, susirinkusių į paren-
giamąsias klases. Svarbiau-
sia mokytojų pareiga — nue-
pat pirmųjų dienų įskiepyti
jiems meilę žinioms, išmokyti
juos mokytis. Sias mokslo
žinias jiems perteiks įvairių
darbo stažą turintys moky-
tojai — pedagoginio darbo
veteranai ir jauni specialistai,
1979 metais baigę aukš-
tąsias ar spec. vidurines mo-
kyklas. Vyresniųjų mokytojų
pareiga — padėti jauniems
specialistams pirmuose peda-
goginio darbo žingsniuose ir
sliprinti jų pasiliekimą sa-
vimi, taktiškai ir sukaniai

perduoti jiems savo darbo
patyrimą.

Sugebėjimas įgyti vis nau-
jų žinių — didelis žmogaus
siekis, kuriam pagrindą klie-
ja mokykla. Mūsų visuome-
nėje reikalingas kūrybingas
žmogus, aktyvios gyvenimiš-
kos pozicijos, aukštų idealų,
mėgstantis darbą ir mokan-
tis jį dirbti. Išauginti ir iš-
mokyti tokį žmogų — gar-
binga mokytojo pareiga. Mo-
kytojų patiki šalis savo atei-
tį — vaikus. Nuo 7 iki 18
metų jaunas žmogus būna
mokykloje ir mokykla atsako
už tai, kad jos moksleiviai
augtų sveiki, tvirti, užgrū-
dinti.

Ugdant idėjiškai užgrūdin-
tus komunizmo kūrėjus, rei-
kia numatyti, ką gali ir pri-
valo padaryti pedagogų ko-
lektivas ar atskirai kiekvie-
nas, kuo jis prisidės prie šio
uždavinio sprendimo. Vadi-
nasi, mokyklų administraci-
joms ir visuomeninėms orga-
nizacijoms iškyla būtinybė
gerinti darbą su mokytojų
kadrais. Be politinio pedago-
gų švietimo, reikia rimtai
pergalvoti, kaip tobulinti jų
dalykinę, metodinę kvalifika-

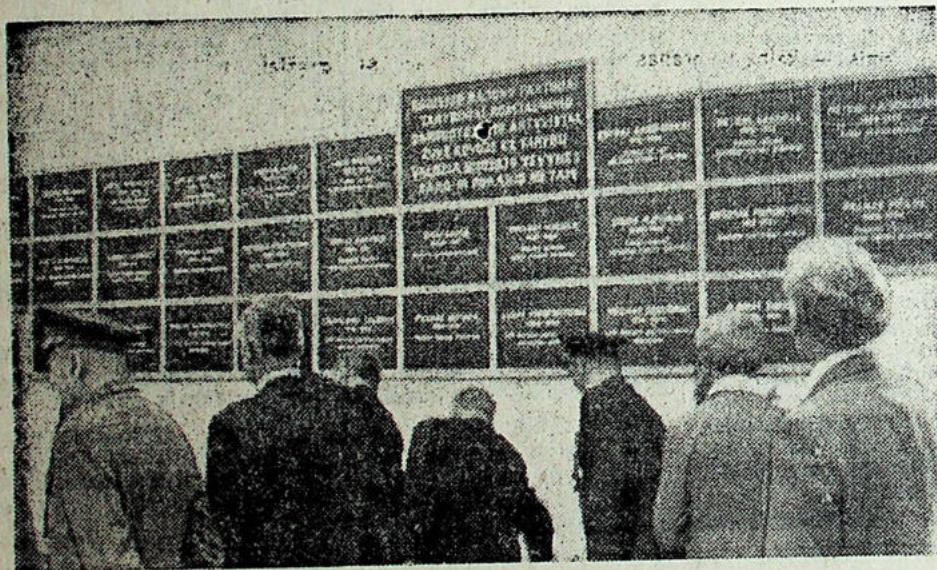
ciją. Būtina atkakliai siekti
kad jau artimiausiais metais
visi dalykinės sistemos mo-
kytojai turėtų aukštąjį išsilai-
vinimą arba sėkmingai stu-
dijuotų neakivaizdinio būdu.

1979–80 mokslo metais
turime spręsti ir kitus svar-
bius uždavinius. Pedagogai,
padedant liaudies deputatų
taryboms ir jų vykdomie-
siems komitetams, pirminėms
partinėms organizacijoms, tu-
ri įvykdyti nepaprastai svar-
bių LKP XVII suvažiavimo
įpareigojimą — pasiekti, kad
paskutiniaisiais dešimtojo
penkmečio metais visas ne-
turintis vidurinio išsilavini-
mo dirbantis jaunimas moky-
tųsi ir siektų jo. Apie tai rim-
tai turi pagalvoti fabriki
„Spartakas“, Autotransporto
įmonės, „Svyturio“, „Anykš-
čių šilelio“, „Puntuko“ kol-
ūkių vadovai ir visuomeninės
organizacijos, nes šiuose ko-
lektyvuose dar neįvykdytos
vakarinio mokymo kontin-
gento komplektavimo užduo-
tys 1979–80 mokslo metams.

rubeta 13 pusl

RAJONE, SU kuriuo lenktyniaujame

Gyvas kovotojų atminimas

Rokiškyje, Tarybų rū-
muose, iškilmingai ati-
dengta memorialinė lenta
žuvusių už Tarybų val-
džią kovotojų atminimui
įamžinti. Šioje lentoje įra-
šytos 29 pavardės rajono
partinių, tarybinių, kom-
jaunimo darbuotojų ir ak-
tyvistų, žuvusių kovose
už Tarybų valdžią Didžio-
jo Tėvynės karo ir poka-
rio metais. Tai Kamajų
valsčiaus partorgas Aloy-
zas Baronas, Panemunė-
lio valsčiaus vykdomojo
komiteto pirmininkas Juo-
zas Bieliūnas, Lietuvos
KP Rokiškio apskrities

komiteto instruktorius Ro-
mas Bieliauskas, komjaun-
nimo Rokiškio apskrities
komiteto pirmasis sekre-
torius Andrius Dagys ir
kiti.

Memorialinę lentą ati-
dengė rajono Liaudies de-
putatų tarybos vykdomo-
jo komiteto pirmininkas
Vytautas Skeleris ir di-
misijos generolas majo-
ras, rajono garbės pilie-
tis Jonas Macijauskas. Iš-
kilnėse dalyvavo grupė
Didžiojo Tėvynės karo ve-
teranų, svečiai — buvęs
Didžiojo Tėvynės karo
metais, pagrindinio kom-
jaunimo apskrities komi-
teto sekretorius, Lietuvos
TSR prokuroras Alfonsas
Kairėlis, buvusio Zemai-
tės partizanų junginio
vadas Antanas Ragutis,

respublikos Miškų ūkio ir
miško pramonės ministras
Vytautas Lukaševičius.
Rokiškėnai susilaukė ir
tolimų svečių. Vienas jų
— 357-osios Suvorovo or-
dino šaulių divizijos karo
metais buvusio štabo vir-
šininkas A. Vasiljevas.
Dabar jis docentas, dirba
Permės institute. Mitinge
svečias papasakojo apie
kovas su fašistiniais gro-
bikais Tarybų Lietuvos
žemėje. Rokiškio rajone
palaidota daugiau kaip
1200 tarybinių karių, ali-
davusių savo gyvybę už
šviesų, laimingą mūsų
gyvenimą.

A. Zibolis
Rokiškio rajono laikraščio
„Spalio vėliava“
redakcijos skyriaus
vedėjas

Rugsėjo 9-oji — Tankistų diena

Plieniniai tėvynės šarvai

Tankistų diena — vienos
pagrindinių Tarybinės Armi-
jos kariuomenės rūšių kovinės
šlovės šventė. Tarybinės tan-
kų kariuomenės sukūrimo ir
raidos istoriją glaudožiai iš-
sijusi su V. Lenino vardu,
Komunistų partijos vėli-
ka. Gimusi pirmosiomis Raudo-
nosios Armijos kūrimo die-
nomis, tankų kariuomenė nu-
ėjo šlovingą didvyrišką ke-
lią, iš nedidelių šarvuotųjų
burių išaugo į stambius tan-
kų junginius, virto pagrindi-
nė sausumos kariuomenės
smogiąją jėgą.

Tarybinių tankistų žygdar-
bis Didžiojo Tėvynės karo
metais — nemirtingas. Pa-
naudodami didelę smogia-

mąją jėgą ir judrumą, tankų
korpūsai ir armijos glaudžio-
je sąveikoje su kitomis ka-
riuomenės rūšimis ryžtingai
pralauzdavo priešo gynybą,
apsuodavo ir sutriuškino prie-
šo grupuotes, forsuodavo
vandens klūtis, sutrikdyda-
vo priešo komunikacijas.
Stalingrado ir Kursko mu-
šiai, Korsunės — Sevečkos,
Jasų — Kišiniovo, Vislos —
Oderio operacijos, mušis dėl
Berlyno, Prahos išsivadavimas
apvainikavo pergalingą tary-
binių tankistų kelią.

Partijai nenuilstamai rūpi-
nantis šalies gynybinio pa-
jėgumo didinimu, tankų ka-
riuomenės raidoje pokario
metais įvyko naujas kokybi-
nis šuolis. Padidėjo jos smo-

giamoji galia, manevringu-
mas, sustiprėjo šarvai. Ji ga-
li kautis bet kurioje vietovė-
je, bet kuriuo metu laiku,
dieną ir naktį, įveikti radio-
aktyviai ir chemiškai užkre-
tas zonas.

Tankodromuose, mokymo
klasėse, taktinėse pratybose
tankistai atkakliai tobulina
savo žinias, sėkmingai įval-
do naują techniką ir gink-
lus. Savo šventės dieną tary-
biniai tankistai raportuoja
Komunistų partijai, liaudžiai
apie gerą kovinį pasiruošimą,
ištikimybę socialistinei Tėvy-
nei. Jie didžiuojasi, būdami
socializmo revoliucinių isko-
vojimų, tarybines liaudies
taikaus darbo, visuotinės tai-
kos sargybiniai.

Anykščių rajono liaudies kontrolės komitete

Dėl kuro ir tepalų naudojimo ir saugojimo trūkumų M. Melnikaitės kolūkyje

Anykščių rajono liaudies
kontrolės komitetas savo po-
sėdyje apysvarstė klausimą,
kaip M. Melnikaitės kolūkyje
laikomi ir panaudojami na-
ftos produktai.
Patikrinus nustatyta, kad
ūkyje naftos produktų laiky-
mo bazė neatitinka reikala-
vimų. Ji neapverta. Aplink
kuro išdavimo kolonėles, o
ypač prie atidirbtų tepalų re-
zervuaro prilaistyla naftos
produktų. Kuro laikymo re-
zervuarai ne visi įžeminti,
priešgaisrinio inventoriaus
bazėje nėra.

Yra trūkumų ir kuro apsa-
kaitoje. Išduodant kurą, ne
visose limitinėse kortelėse
yra automašinių vairuotojų
parašai, o traktorininkų pa-
rašų apie dizelinio kuro ga-
vimą visai nėra. Traktorininkų
kelionės lapuose nerasta-
mas faktiškas kuro sunaudojimas.
Kuro sunaudojimo
normos nustatomos naudo-

jantis pasenusiais normaty-
vais. Už kuro ekonomiją
traktorininkai bei vairuotojai
nėskatinami, už pereikvojimą
— neišskaitomos atitinka-
mos sumos. Kuro pereikvojimas
nurašomas nepriklausomai
nuo pereikvojimo prie-
žastų. Atskiri vairuotojai
pereikvoja kurą nemazais
kiekiais. Pavyzdžiui, vairuo-
tojas B. Kurgelionis šių me-
tų gegužės 9 d. pereikvojo
net 45 litrus benzino. Viso
per šių metų pirmą pusmetį
ūkyje pereikvota 2,7 tonos di-
zelinio kuro ir 1,5 tonos ben-
zino. Be to, yra trūkumų ir
panaudojant bei išduodant
benziną A—93. Iki šių metų
sausio 1 d. ūkio automaši-
noms, naudojančioms šį ben-
ziną, pagal normą priklausė
1,8 tonos benzino, o iš naftos
bazės išduota 3,8 tonos.

Ūkyje nevykdomi taupaus
kuro bei tepalų panaudojimo
planai, nėra surinktų tepalų

apskaitos. Be to, silpnai dir-
bama mechanizatorių tarpe
kuro taupymo klausimais.
Anykščių rajono liaudies
kontrolės komitetas savo nu-
tarime nurodė M. Melnikai-
tės kolūkio valdybos pirmi-
ninkui D. Krikštaponiui, kad
ūkyje blogai saugojami ir pa-
naudojami kuras ir tepalai,
nepatenkinama jų apskaita,
nepareikalaujama iš atsakin-
gų darbuotojų trūkumų išai-
šymo.

Už netvarką, saugant ir
panaudojant kurą ir tepalus,
nepatenkinamą jų apskaitą
ūkio vyr. inžinierius V. Jaku-
čiui ir vyr. buhalterei A.
Šiukščiūvienei pareikštos
drausminės nuobaudos.

Rajono liaudies kontrolės
komitetas pareikalavo nedel-
siant pašalinti nutarime nu-
rodytus trūkumus ir infor-
muoti apie tai Liaudies kont-
rolės komitetą.

„K. d.“ inf.

**KOLEKTYVINIS
DARBAS**

Dideli darbą pradėdant

atkelta iš 2 pusl.

Bendromis mokyklos, šeimoms ir visuomenės pastangomis turime gerinti mokinių profesinio orientavimo darbą. Jų rengimą darbu ir gyvenimui. Dabar profesinio orientavimo vaidmuo žymiai didėja. Todėl būtina daugiau akcentuoti vienos ar kitos specialybės svarbą ir orientuoti ne vien tik moksleivius, bet ir tėvus, įrodant jiems, kad smarkiai besivystanti ekonomika, naujos liaudies ūkio šakos reikalauja planingo specialistų ruošimo ir jų paskirstymo. Čia visu aktualumu iškyla tikslinis profesinis orientavimas. Tik kryptingas, moksliškai pagrįstas profesinis orientavimas, bendros visų pastangos duos teigiamų rezultatų — padės aprūpinti liaudies ūkį aukštos kvalifikacijos darbuotojais.

Reikia pažymėti, kad rajono žmonės ir ūkiai dar per mažai naudojami moksleivių slunimo į aukštąsias mokyklas su savo stipendijomis telse. Tiesa, jau tradicija tampa rengiami aštuntųjų sąskrydžiai, abiturientų dienos,

susitikimai su atskirų liaudies ūkio šakų atstovais. Panašius renginius reikia puoselėti, įvairinti jų formas ir turinį. Atsižvelgiant į mokslo pasiekimus, būtina tobulinti mokymo turinį, gerinti moksleivių komunistinį auklėjimą, įvairinti užklasinę ir užmokyklinę veiklą, suaktyvinti meno saviveiklą, kelti jos lygį.

Vykdam TSKP CK ir TSRS Ministrų Tarybos nutarimą „Dėl bendrojo lavinimo mokyklų moksleivių mokymo, auklėjimo ir jų ruošimo darbu tolesnio gerinimo“, būtina gerinti sustiprintą profiliuotą darbinį mokymą IX—XI klasėse.

Mokyklų pedagogų kolektyvai, jų visuomeninės organizacijos privalo ir toliau didinti pamokų idėjinį svorį, tobulinti moksleivių darbinį mokymą ir auklėjimą visose klasėse, siekti, kad kiekvienas renginys auklėtų mokinius komunistinės moralės principų, pilietinės pareigos, atsakomybės už savo poelgius bei veiksmus dvasia. Tik toks bendras mokyklos, šeimos ir visuomenės darbas padės sėkmingai ugdyti visapusiškai išsilavinusių, idėji-

kai ir politiškai brandžių asmenybę.

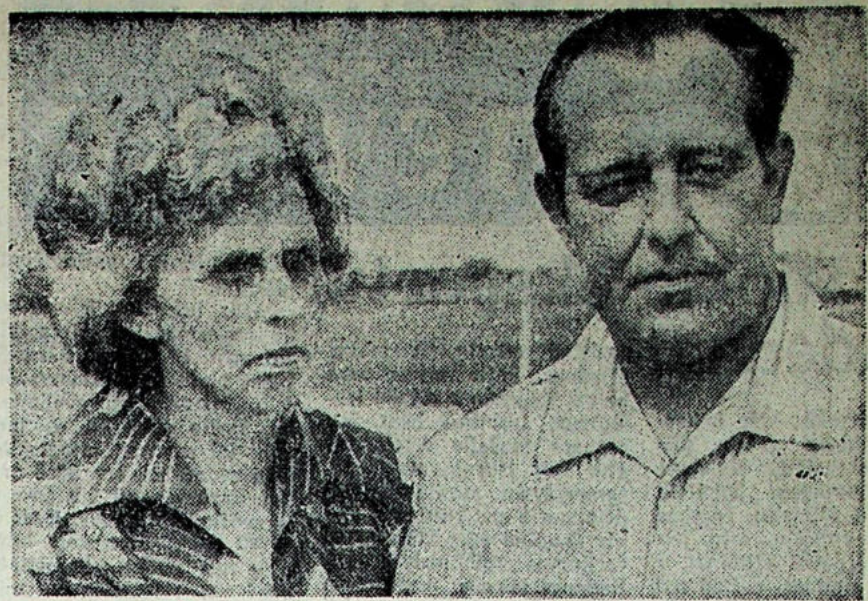
Sie metai — Tarplautiniai vaikų metai. Todėl ir rajono jaunajai kartai yra nepaprastai prasmingi sąjunginėje V. Lenino Artekio pionierių stovykloje TSKP CK Generalinio Sekretoriaus, TSRS Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Pirmininko L. Brežnevo pasakyti sveikinimo žodžiai: „...mokykitės, kad žinotumėte, mokykitės, kad mokėtumėte, mokykitės, kad kurtumėte ir kovotumėte už tai, kas artima jūsų širdžiai ir jūsų sielai. Aukite sveiki, stiprūs. Grūdinkitės sportu, žygiams, darbu. Būkite protinai, drąsūs, atidūs žmonės. Stokite į kovotojų už liaudies idealus, už taiką Žemėje gretas! Būkite tikri žmonės!“

O kad tokia būtų mūsų jaunoji karta, reikia nuoseklaus mokyklos, šeimos ir visuomenės bendro darbo.

To ir norėčiau palinkėti visiems švietimo darbuotojams, mokinių tėvams, švietimo įstaigų šefuojančioms organizacijoms naujaisiais 1979—1980 mokslo metais.

A. Jakniūnas

Anykščių rajono Liaudies švietimo skyriaus vedėjas

Pranas Karvelis jau dvylika metų Skiemonių kolūkyje vairuoja traktorių. Jis — antros klasės mechanizatorius, sumarus savo amato žinovas. Su šlubavus sveikatai, Pranas nepakeitė savo specialybės, o tik pasiprašė lengvesnio darbo. Dabar jis pristato gyvuliams vandenį, žiemojimo laikotarpiu iš fermų vežė mėšlą. Šis darbas taip pat atsakingas, reikalaujantis nemažų pastangų. Pranas Karvelis visas užduotis

stengiasi įvykdyti laiku, tik labai gerai.

Geru žodžiu kolūkyje minima ir jo žmona Vilė Karvelienė. Dar neturėdama nei šešiolikos metų, ji įstojo į kolūkį, ilgą laiką dirbo laukininkystėje. Aštuonioliktus metus melžia kolūkio karves. Jos triūsas yra įvertintas Garbės raštais, pinigėmis premijomis, socialistinio

linktynavimo nugalėtojos ženklais, devintojo penkmečio spartuolės ženklu.

Pranu ir Vilė Karveliai, kuriuos matome Vytauto BAGDONO nuotraukoje, didžiuojasi visiškomis sėkmėmis. Visų pasiekimų jie nusipelnė nuostabių darbų, pavyzdžiu savo elgesiu.

Kaip ta bitelė darbštuolė

Tuometinio Troškūnų tarybinio ūkio Raguvėlės skyriuje įkurtam bitynui prireikė rūpestingo šeimnininko. Tiesa, bites prižiūrėti buvo pasiūvęs vienas kitas darbininkas, bet ar dėl įgūdžių stokos, ar šiaip dėl kokio priežasties iš bityno ūkis patirdavo vien tik nuostolius. Pagaliau bityno šeimnininku tapo Edvardas Zimnickas.

Ūkio vadovai, patikėdami jam šį daug kruopštumo reikalaujantį darbą, žinojo, kad Edvardas yra darbštus, pareigingas, jau ir tam tikrą patirtį turintis, nes pas save laikė keletą bičių šeimų.

Ne pyragai, žinoma, čia jo laukė. Nors ūkio bityne buvo vos aštuoniolika šeimų, tačiau bitininkui rūpestių nestigo, juo labiau, kad netgi inventorius trūko. Bet užtai bitininką apvaldė troškimas viską pradėti iš naujo, pati-

kėtą darbą atlikti kuo sąžiningiau ir rūpestingiau. Jau pirmosiomis dienomis jis griebėsi tvarkyti bityną aplinką, paremontavo avilius, pradėjo rūpintis produktyvėmis bičių šeimomis, vakarais iki išnaktų sėdėdavo prie vadovėlių. Ir reikalai pamažu pradėjo krypti gerojone pusėn.

Būdamas reiklus sau, Edvardas Zimnickas gilina žinias meistrų mokykloje. O neužilgo ir pats tampa kitų mokytoju, kai Raguvėlėje buvo įsteigta dvimetė bitininkystės meistrų mokykla. Dauguma šios mokyklos klausytojų Zimnicko „ūkyje“ atliko gamybinę praktiką, mokėsi praktinių įgūdžių pas tuo metu jau spėjusį savo nuostoriu, draugiškumu, darbštumu pagarsėti bitininką Edvardą Zimnicką...

Bityne šis žmogus pasiliko

darbuotis ir tuomet, kai bitininkystės meistrų mokykla buvo likviduota. Žinojo, jo triūsas visvien bus reikalingas kitiems. Raguvėlės tarybinio ūkio bitynas rajone vienas stambiausių — čia laikoma net 150 bičių šeimų. Vien praeitais metais raguvėlietis E. Zimnickas surinko iš viso 3 tonas 400 kg medaus, 1 toną 887 kg prekinių. Iš kiekvienos bičių šeimos gauta po 23,5 kg medaus. Šie gana neblogi rodikliai byloja apie tikrai rūpestingą bitininko darbą.

Ypač daug darbų bitininko laukia vasarą, kai aviliuose prasideda bičių kopinėjimas. Bet prie savo darbo Edvardas Zimnickas taip įpratęs, kad net nepastebėjo, kaip bitininkaujant prabėgo aštuoniolika metų. Dabar jis jau pensininkas, o bityno palikti kitam nenori. Tiesa, dirba

dabar jau su padėjėju, kuriui noriai perteikia visą įgytą patirtį.

— Dar padirbėsiu su bitelėmis, — kalba veteranas. — Namuose sėdėti be darbo kažkaip neišeina...

Ir tuoj pat pasidžiaugia, kad, reikalui esant, pagalbos vis ateina ūkio vadovai specialistai. Stai neseniai į bitininko namelį įvesta elektra, galima dabar ir iki tamsos padirbėti, ir inventorius plovimui vandens pasikaitinti, ir šaltą dieną elektrinę krosnelę įsijungti. Arba vėl, sugedo motovežimėlis, o be jo, kaip be rankų. Kreipėsi į ūkio direktorių Juozą Neliubšį — ir susilaukė konkrečios pagalbos.

Edvardui Zimnickui yra suteiktas aukščiausias — pirmos klasės meistro vardas.

Kada tik užsuksi į Raguvėlės tarybinį ūkį, viename ar kitame bityne visvien sutiksi Edvardą Zimnicką. Sutiksi visad žvalų, geros, darbingos nuotaikos, triūsiantį tarp boluojančių avilių. Žiūri tokiomis akimirkomis į niekuomet nepailstantį, nemėgstantį ilgai sėdėti vienoje vietoje, rūpestingai besitvarkančią žilstelėjusį senyvo amžiaus žmogų, ir prisimeni liaudies sugalvotą palyginimą: „darbšti kaip bitelė“. Būtent šis palyginimas labai tinka ir raguvėliui Edvardui Zimnickui, pradėjusiam šiemet devynioliktus savo darbo bitynę metus.

Vyt. Bagdonas

Kuršių nerija — jūros dukra

Skaitlytojai susilaukė dar vienos malonios dovanos: tai anykštietės žurnalistės Mildos Telksnytės leidybos „Kuršių nerija“. Ši gražiai iliustruota knygelė papildys ne tik turistų, bet ir kiekvieno, mylinčio savąjį kraštą, biblioteką. Kuršių nerija...

Padavimais ir legendomis apdovanojama, dainose apdainuota. Ne pakartojamas kopų smėlio žaismas pučian

Baltijos vėjams, fantastiškai išsilankčiusios pušelės, spalvingos trobos, už jų — žydros marių platybės. Kiekvieną mūsų vilioja šis unikalus gamtos kampelis, turintis labai įdomią praeitį, gyventojų papročius. Autorė daug triūsė idėjų, kol surinko medžiagą — nuo pat nerijos gimimo iki šių dienų. Jau neolite čia gana tankiai gyventą žmonių. Tai buvę baltai — lietuviai, latviai ir prūsai protėviai. Nors juos dažnai puldinėdavo vikingai — normanai, kryžiuočiai, šie drąsūs žmonės išlaikė savo papročius bei kultūrą. Mūsų protėviams grėse ir gamtos stichija — nuolat slenkančios smėlio kopos, pasiglemžusios po savi išsivysčiusios gyvenvietės. Daug triūsė idėjų žmogus, kad sustabdytų jų pragai-

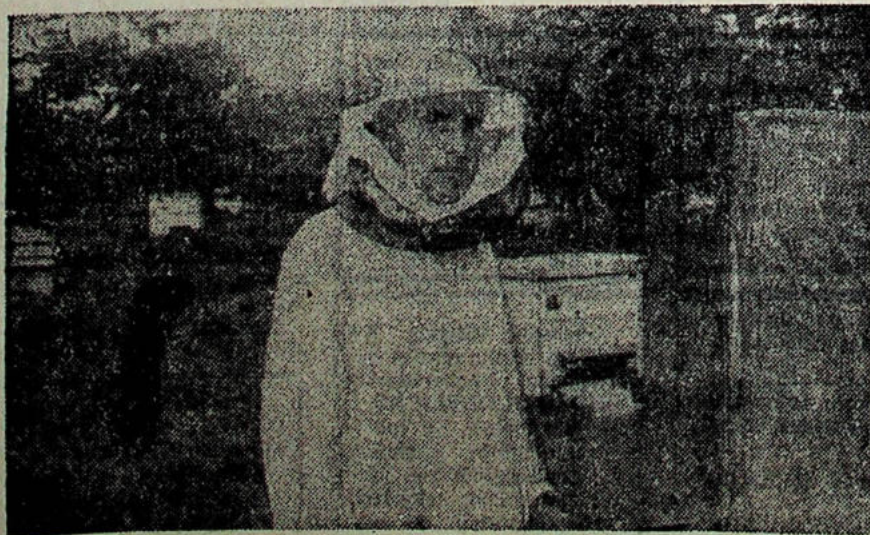
tingą poveikį. Dauguma kopų jau apželdintos, tačiau nerijos miškininkai turi nuolat budėti. Ties pušynų sargybiniai akyiai seka, kad nesukeltų pražūtingo gaisro numesta nuorūka, kad nebūtų tremplama tai, kas su tokiu vargu pasiekta. Daugeis nerijos augalų saugomi valstybės. Daug įdomių rasime knygelėje apie Lietuvos sacharą.

Cia vieni telėvieta Lietuvoje, kur išliko senųjų žvejų kaimų, stebinančių savo architektūros paminklų. Kuršių nerijoje glimi L. Reza, išleidęs K. Donelaičio „Metus“. Čia dažnas susitinka tles garsaus rašytojo Tomo Mano nameliu. Bet argi išvardinsi visas mūsų nepakartojamos gamtos kampelio įžymybes bei grožybes. Tegul M. Telksnytės knygelė primena mums, kad esame atsakingi už savąją gamtą, už istorinius paminklus, už mūsų senolių paliktus žirgelius ant stogų ir tyrą jūros ir marių vandenį.

K. Arlauskas

KOLEKTYVINIS DARBAS

3 psl. 1979. IX. 8

Autoriaus nuotraukoje matome darbštųjį bitininką Edvardą Zimnicką.

Medžioklę eksportui pradedant

Rugsėjo mėn., kaip ir kasmet, prasideda žvėrių medžioklės eksportui. Vykdamas gamtos apsaugos komiteto prie LTSR Ministrų Tarybos įsakymą, rugsėjo mėn. leidžiama medžioti stirninius ir briedžius patinus, o taip pat šernus. Medžiojama tik tykojant iš bokštelių. Griežtai draudžiama medžioti žvėris privažiuojant iš mašinų. Sumedžiotus žvėris Anykščių medžioklės ūkis rugsėjo mėnesį priliimės antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir sekmadieniais nuo 21 iki 23 valandos Anykščių kovos su gyvulių ligomis stotyje.

Kaip ir ankstesniais metais gamtos apsaugos komiteto įsakymu uždrausta medžioti briedžius patinus, turinčius per abu ragus dešimt ir daugiau atšakų. Kadangi šiemet stirninių ir stirnų leista sumedžioti palyginti nedaug,

medžioti reikėtų tik tokius stirninius, kurie nusenę arba blogai išsivystę ir aiškiai trofėjinius, turinčius bent jau bronzos medalia vertės ragus. Taip išvengtume jaunų, perspektyvių stirninių išmedžiojimo ir užtikrintume, kad vis daugiau būtų stirninių su vertingais trofėjiniiais ragais. Kadangi stirninių medžiosime nedaug ir tik iš pakylų bei bokštelių, tad yra visos galimybės sumedžioti juos laikantis atrankinės medžioklės reikalavimų. Žinoma, tokiai medžioklei reikia turėti pakankamai žinių ir patyrimo. Bet juk kiekvienam būrelyje yra pakankamai patyrusių medžiotojų ir stirninių sumedžiojimas laikantis atrankinės medžioklės principų niekur nesudarys jokios problemos.

Šiemet reikia turėti omenyje ir tai, kad daug kur bastosi vilkai ir jie gali pasirodyti netikėčiausiose vietose. Todėl turime visada būti pasiruošę

paleisti šūvį į pasirodžiusį plėšrūną.

Visus briedžius ir stirnas būtina sumedžioti iki lapkričio mėn. 10 dienos. Būreliai, kurių platuose jaučiamas didelis briedžių sumažėjimas, iki spalio mėn. 15 d. turi apie tai pranešti medžioklės ūkio vadovybei, kad būtų galima pakoreguoti šių žvėrių sumedžiojimo planus. Kadangi 80 proc. sumedžiotų briedžių turti atlikti eksportinės žvėrienos reikalavimus, reikia stengtis briedžius patinus sumedžioti šūviu į sprandą, o patelės — į galvą arba sprandą.

Labai svarbu sumedžiotus žvėris deramai apdoroti, švariai išplauti ir išliuostyti, kad erlinėse neliktų kraujo, nes orai dar nepakankamai atvėję ir yra pavojus, kad žvėriena gali sugesti tik dėl blogo pirminio apdorojimo.

Rugsėjo mėn. vyksta darbų, laukuose iki vėluos pilna žmonių. Todėl medžiojant reikia griežtai laikytis medžioklės saugumo taisyklių.

K. KAIRIOKSTIS

Kas šeiminkauja lazdynuose

Už Androniško, pakeliui į Mikierius, tarp aukštų besistiebiančių pušų gausu lazdynų. Aną dieną ten stebėjau, tikėdamasis pariesutauti. Vasarą mačiau, jog lazdynai nemažai riešutų brandina. Tačiau šįkart ant šakų nepamačiau nė vieno riešutėlio. Apėjau vieną, kitą krūmą. „Ka gi, matyt, dar žalius, nenunokusius riešutus kas nors nuraškė“, — pamaniau, bet atidžiau pasišvalges po lazdynus, pamačiau, jog čia ne žmonių darbas. Ant žemės nemažai riešutų kevalų, tarp jų dar ir gerų, ką tik nuskintų pasitaiko. Nejaugi voverės nutarė kuo greičiau atsitiimti savo dalią? Netrukus paaiškėjo, kas

šeiminkauja lazdynuose, paskutinius, dar užsilikusius riešutus renka. Į lazdyno viršūnę nutūpę kuosos dydžio, durpinės spalvos, išmargintais baltomis dėmėmis, juodu viršugalviu, juodais sparnais ir uodega paukštis. Tik uodegos galas baltu apvadu švyruoja. Paukštis greitai susirado riešutą, ilgą, stiprių snapu nuraškė ir įsikandęs nusinešė jį pušį. Ten įsipaules tarpusakin, ėmė riešutą dubėti, greitai jį prakalė ir vėl nuplasnojo lazdyną. Lazdynų krūmuose naršė ir daugiau tokių raišplunksnių. Vikrai jie skaičiuoja riešutus, vienus glaudė vietoje, kitus nusinešdavo į medžius, ten lyg geniai ka-

leno. O kai kurluos riešutus, matyt, įkirmijusius, įgedusius iškart metė žemėn. Aplink vieną įpuvusiu kamieniu alkūnį, kur šie paukščiai buvo įsitaisę savo „kalvę“. Aplink daugybę riešutų kevalų, kamieno dubose įsprauti ir prakalti riešutai.

Namuose atsiverles ką tik išėjusį iš spaudos V. Logmino vadovą „Lietuvos paukščių“, sužinojau, kas šeiminkauja lazdynuose. Tai riešutėnės, labai mėgstančios giles, riešutus. Pas mus jos per retai, dažniau pastebimos traukimo metu. Patiko joms Androniško miškų lazdynai. Tad nieko nelaukusios į jį nieko riešutauti.

A. Slanys

OZROŽĖ

Pasilypėdama pušų mėlyniais, rugpjūčio saulė bakilo virš miško, surinko ryto rasas. O kirtimupse, ten, kur dažniausiai veša ozrožės, raudona jų pašvaistė. Tarytum būtų užsilaukusi aušra. Žydi ozrožės... Jų kone su žmogumi aukščio stiebai nusagstyti pailgiais, lyg gluosnio lapais, užsibaigia į viršų smailėjančiomis žiedų puokštėmis. Jai giedrią dieną atidžiai pažvelgsi į ozrožės žiedą, prie vainikėlių pamatų pamatysi skaidraus skysčio lašelius. Tai nektaras, kurį ozrožės dosniai dalija pas jas atskridusioms darbštu-

kartais truputį parausvintus smulkučius žiedus. Vidurvasarį pražydusios kraujažolės baltuoja iki vėlyvo rudens. Gali iškęsti ir karštį, ir šaltį. Net žiemai atėjus, laukams baltais sniego patalais užsiklojus, kraujažolės stovi iškelusios parudavusias, snagių pralidydas galvas, kur kvepiančiuose graižuose ligi pavasario, per speigus ir pūgas saugos savo subrandintas sėklas.

Užsigrūdinus, atspari kraujažolė ne tik oro permainoms. Nupjautos kraujažolės šienploviai, galvijai nuskabyt, o ji, žiūrėk, netrukus vėl atželsi žaliuoja, žiedus krauna. Atkaklus, ištvermin-

iš tolo lenkiasi bitkrėsles. Tačiau ir be jų pagalbos subrandina sėklas. O žmogus bitkrėsles kvapas nemalonius. Jos lapuose ir graižuose gausu eterinio aliejaus, rauginių ir karčiųjų medžiagų. Nuo seno bitkrėsles žinoma kaip konservuojantis, aromatizuojantis ir vaistinis augalas. Pridėjus šiek tiek bitkrėslių į tešlą, ji gali pakeisti tokius prieskonius, kaip muskato riešutą, cinamoną, o iš šaknų galima gauti žaliųjų dažų. Bet bitkrėsles vartoti vaistams ir prieskoniams reikia atsargiai, nes augalas yra nuodingas.

Pražydo bitkrėsles, vadina, si, laikas atsivieškinti su vasara, tuoj ateis ruduo. Geltoniu plieskiantys bitkrėsles žiedai, kaip ir nuraudę šermukšniai, byloja, jog neužilgo per rudens vėjų nugalaisyta dangų nugirgždės į pietus gervų trikampiai, jog netrukus suliepsnos klevų viršūnės.

SNAUDALĖ

Tinka jai toksai vardas. Praeina pavasaris, pačios gražiausios vasaros dienos, o ji vis dar neskuba žydeti. smailiais dantytais lapeliais žaliuoja. Tik kai jau saulė pakryps rudenio, snaudalė, tarsi atsitokėjusi iš snaudulio ir supratusi, kad ilgiau nebėra ko laukti, išskleidžia savo ryškiai geltonus žiedus. Panašu, jog būtų pražydusi kiaušienė.

Suskatūs žydeti tada, kai daugelis augalų jau brandina arba jau yra subrandinę savo sėklas, snaudalė neužmerkia žiedų iki vėlyvo rudens, jais gauda kiekvieną rudenį, į žiemą nueinančios saulės spindulį, pasitenkiama net menka šiluma. Ir jos žiedai panašūs į saulę. Lyg mažučiai saulės veidrodėliai išbarstyti pievose, dirvonuose, pakelėse, mišku aikštelėse, lyg tai ne žiedas, o toltančios, per vasarą žemę, žolynus glamonėjusios saulės šypseną, jos atspindys.

Snaudalė — medingas augalas. Geltonu spindinčiais žiedais ji kviečia bites pas save, tegu visas koryų akelės užpildo medumi, kaip reikia pasiruošia žiemai. Dosni snaudalė dūzgiančioms vėšnioms.

Tarp blunkančių, rudens vėjų šiuvenamų pievų geltonai žiburiuoja snaudalė. Vėjas pučia ir neužpučia jos žiedų. Pro rugsėjį, sidabrinį voratinklį nuplaukiantį į nuskaidrėjusius tolius, spindi snaudalė su vasariškai skaisčia puokšte atėjusi į rudens. R. Vygasdas

KAS TEN ŽYDI?

lėms bitelems. Bitininkai sako, jog ozrožių medus pats saldžiausias.

Atėjus rugsėjui užgesa per vasarą švietus ozrožių žara, subręsta jų sėklos, kurioms užauga ir puikų kuokšteliai. Tada virš ozrožių sąžalynų skraido pūkai, lyg ten kas nors būtų paleidęs duknas...

Myli ozrožės bitės už saldų nektarą. Myli jas ir jauni miško želdiniai, glėžni augalai už globą. Salia įsikurusius kaimynus ozrožės savo daugiaaukšte lapija pridengia nuo kaitrių vasaros saulės spindulių, o kai atšąla orai, padvelkia žvarbūs vėjai, šildo savo globotinius. Pastebėta, kad ozrožių sąžalynuose oras būna šiltesnis, jos moka išlaikyti šilumą.

Kai kas ozrožės vadina ir laukinėmis kanapėmis, nes iš jų stiebų pluošto galima vyti virves, net ir audinį austi. Kadaiše jos ir maistui praversdavo. Žmonės valgydavo saldžius ozrožių šakniastiebius, jų jauni lapai likdavo salotoms arba kvapiam arbatai.

Yra už ką gerbti miško gėlę — ozrožę. O jos ryškios spalvos žiedai nuskaidrina žvilgsnį, džiugina nueinančios vasaros spindesius.

KRAUJAZOLĖ

Mirga vidurvasario saulės įkaitintas, net apdūmavęs akiratis. Daugelis kaitros iškamutų žolynų gelsta, leipsis, nesulaukę, kol vėjas atgins debesis ir lietuvi pagirdys žemelę. Tik kraujažolės neboja vasaros karščių, neieško paunksnės, savo ilgais plunksniškais lapais žaliuoja kaip žaliavusios. Išbėgusios į aukštį jos skleidžia baltus,

BITKRĖSLĖ

Visą vasarą ji augo upokšnio pakrantėje. Augo, žaliavo, daugiau kaip metą nuo žemės pasisiliebė ir tik tada, kai pajuto, kad vasara baigiasi, suskalo žydeti. Tie jos žiedai tai lyg nedidukės geltonos sagos prie viršūnėje besišakojančio stiebo prisitūtos. Iš tolo tie žiedai primena raudonas šermukšnių keles. O ir pačios bitkrėsles lapai labai panašiai kaip šermukšnio, plunksniškai suskaidyti, šurkštūs.

Kai tik pražysta bitkrėsles — pakelės, palaukės, dykvielės, upokšnių pakrantės, visos tos vietos, kur veša šitas augalas, pakvimpa aitriu lyg kamparas kvapu. Toksai kvapas nepatinka kampanėms, musėms, daugelis vabzdžių

MOKSLEIVIŲ DĖMESIUI

Tesiamas priėmimas į Anykščių prekybos mokyklą. Priimami moksleiviai su atstumu — vienuolikos klasių išsilavinimu. Stojamųjų egzaminų nėra. Moksleiviams mokama 45—54 rb. stipendija. Yra bendrabutis.

Mokslas trunka 9 mėnesius. Mokslo metų pradžia — rugsėjo 14 diena. Mokyklos adresas: Anykščiai, P. Cvirkos 1, telef. 5-11-46.

Direktorius

Nuoširdžiai užjaučiame bendradarbi ALFONSA SAUCIONA, mirus mylimai mamytel.

„Gintaro“ kolūkio Žavesiškių sektoriaus mechanizatoriai ir vairuotojai

HENRIKUI SAKALAUSKUI

Mirus brangiausiai žinogui — mamytel, nuoširdžiai užjaučiame ir liūdimė kartu su Taviimi.

M. Melnikaitės kolūkio Gečionių brigados kolūkiečiai ir brigadininkas

Giliai liūdimė dėl JONO KARALIAUS mirties ir reiškiamė nuoširdžiai užuojauta žmonai ir artimiesiems.

Karalių šeimos

Nuoširdžiai užjaučiame VILĖ ZIUKIENĖ, mirus tėveliui.

Anykščių visuomeninio maitinimo darbuotojai

Giliai liūdesio valandą, mirus mylimai mamytel, skiriame daug nuoširdžių užuojautos žodžių BRONEI PILIPONIENEI.

„Aušros“ kolūkio Aulėlių sektoriaus bendradarbis

ONAI JUODELIENEI

Tegu nuoširdūs užuojautos žodžiai paguodžia Jus, mylimam tėveliui mirus.

M., S. Vitkūnai, Svilačiai, Meldaičiai, Bulčiai, Bakanauskai, Tamošūnai

ONUTEI JUODELIENEI

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame.

Dubravos, Pugžliai, Baniiai, Vernickai, Navikai, Matikonai

Reikalinga

Anykščių RVKS prekybos bazei reikalingi: vairuotojai, traktorių vairuotojai, autošaltkaičiai, autopakrovėjų vairuotojai.

Direktorius

Mirus mylimam tėveliui, nuoširdžiai užjaučiame NINĄ ZMOGINAITĘ.

Vilniaus žemės ūkio buhalterinės apskaitos techninio kvalifikacijos kėlimo kursų ekonomistų grupės draugai ir vadovė

Skausmo valandą dėl mylimo tėvelio mirties užjaučiame bendradarbi ONUTE JUODELIENE.

Sanitarinės — epidemiologinės stoties profilaktinio — o infekcinio skyriaus darbuotojai

Redaktorius ST. VINCIONAS

Dėkojama

Reiškiamė nuoširdžią padėką organizacijoms, bendradarbiams, giminiams, kaimynams ir visiems, kurie užjautė ir padėjo mums sunkią valandą, laidojant mylimai mamytę Oną Pranskūniene.

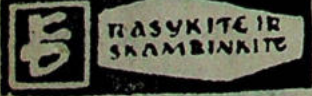
A. Labeikienė, A. Dubravienė, V. Simkienė, J. Pranskūnas

Parduodamas gyvenamas namas, ūkiniai pastatai. Yra sodas.

Kreiptis: Svėdasai, Ežero 41, j. Stasė Bražiūnienė.

Nuoširdžiai užjaučiame ONUTE JUODELIENE, mirus tėveliui.

Sanitarinės epidemio-
loginės stoties darbuotojai

Rinko Panevėžio spaustuovės Anykščių skyrius, Pergalės 35, spaudė Ukmergės spaustuovė, J. Janonio 31. Spausdinama rotacine mašina. Indeksas 67352
išleista antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais pusės „Pravdos“ formato. Tir. 11214 Užsak. Nr. 1534